

AANGETEKEND

College van burgemeester en wethouders
Van de gemeente Krimpenerwaard
Postbus 51
2820 AB STOLWIJK

Datum: 9 juni 2015
Ref. : 061/MI/2015

Betreft: **Zienswijze** ontwerpbesluit omgevingsvergunning proefboorlocatie,
zaaknummer ZK 14002844

Geacht College,

Bij brief van 23 april 2015 heeft u Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. ('Vermilion') schriftelijk in kennis gesteld van de publicatie van het ontwerpbesluit (weigering van de aanvraag omgevingsvergunning ('Ontwerpbesluit') voor het inrichten van een mijnbouwlocatie voor het uitvoeren van een proefboring naar aardgas), op een locatie ten westen van de Hoenkoopse Buurtweg 101 te Haastrecht ('Proefboorlocatie'). Daarbij werd vermeld dat zienswijzen kunnen worden ingediend gedurende de periode van terinzagelegging voor een periode van zes weken met ingang van 29 april 2015, derhalve tot 10 juni 2015.

Kort gezegd wordt in het Ontwerpbesluit de aangevraagde omgevingsvergunning geweigerd, omdat de gemeenteraad van de gemeente Krimpenerwaard ('Raad') op 16 december 2014 heeft besloten de wettelijk vereiste (ontwerp-)verklaring van geen bedenkingen ('vvgb') te weigeren. Uit het ontwerpbesluit maken wij op dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpenerwaard ('College') heeft besloten aan de Raad voor te stellen de benodigde vvgb af te geven, hetgeen door de Raad is geweigerd. Daardoor heeft het College niet anders kunnen besluiten dan de (ontwerp)omgevingsvergunning te weigeren. Er zijn geen andere redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

Het besluit tot weigering van de vvgb maakt onderdeel uit van het Ontwerpbesluit. De (on)rechtmatigheid van de vvgb dient dan ook te worden

getoetst in het kader van het Ontwerpbesluit. Indien het besluit omtrent de vvgb onrechtmatig moet worden geacht, heeft het College zich bij het weigeren van de omgevingsvergunning niet op het besluit van de Raad mogen baseren.

Met deze brief maakt Vermilion tijdig haar zienswijze kenbaar tegen het Ontwerpbesluit – en daarmee tegen het besluit van de Raad tot weigering de vvgb te verstrekken.

Vermilion wil benadrukken dat zij begrip heeft voor de zorgen die de Raad met haar reactie kenbaar heeft gemaakt. Met deze zienswijze geven wij aan dat juridisch gezien de genoemde zorgen onvoldoende motivering zijn voor de weigering van de vvgb. Dat laat onverlet dat Vermilion bereid is om samen met College en Raad te onderzoeken op welke wijze transparant kan worden omgegaan met de zorgen van de Raad en daarmee van de inwoners van de gemeente Krimpenerwaard. Daartoe gaan wij graag het gesprek aan.

De Proefboorlocatie

Bij al haar activiteiten houdt Vermilion zich aan de toepasselijke wetten en regels, zoals de Nederlandse en EU-regels op het gebied van natuur en milieu, en onderzoeksverplichtingen naar bodembeweging. Daarbij streeft Vermilion ernaar met zo veel mogelijk transparantie naar de omgeving, en in overleg met de betreffende provincie(s) en gemeente(n) haar activiteiten uit te voeren.

In onderhavige procedure ziet het te vergunnen project op de aanleg van de Proefboorlocatie. Vermilion is voornemens de Proefboorlocatie aan te leggen, omdat zij de aanwezigheid van een gasvoorkomen nabij Vlist wil aantonen. Het vermoedelijke gasveld ligt ten oosten van de kern van Vlist en ten zuiden van de Proefboorlocatie.

Om de Proefboorlocatie te kunnen realiseren, is onder meer een omgevingsvergunning op grond van de Wabo benodigd. Daartoe is op 4 juli 2014 een aanvraag ingediend. Welke overige vergunningen c.q. toestemmingen zijn benodigd, is ter informatie opgenomen in **Bijlage 1**.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de activiteiten:

- (i) het bouwen van bouwwerken, nl. een boorkelder met daaromheen een betonplaat ten behoeve van de fundatie van de boorinstallatie, een schoonwaterput, een vuilwaterput en een hekwerk;
- (ii) het uitvoeren van werkzaamheden, nl. verharderen, graven infiltratiesloot en ophogen gronddepots (2x);

- (iii) het afwijken van het vigerende bestemmingsplan Landelijk Gebied gemeente Vlist, omdat de huidige bestemming van de Locatie 'agrarisch met waarden' is,
- (iv) het maken van een uitweg naar de Hoenkoopse Rijweg, en
- (v) het vellen van houtopstanden, nl. 5 bomen.

De Proefboorlocatie en de aanlegwerkzaamheden zijn nader uiteengezet in de aanvraag. Kort gezegd betreft het een locatie die bestaat uit een boorkelder met daaromheen een betonplaat ten behoeve van de fundatie van de tijdelijke boorinstallatie. Het overige deel van de locatie wordt verhard met vloestofdicht asfalt. De locatie is verder voorzien van milieugoten rondom die afwateren in een schoonwaterput en een vuilwaterput. Rond de locatie wordt een hekwerk geplaatst. De locatie beslaat een oppervlakte van ca. 5460 m².

De omgevingsvergunning ziet nadrukkelijk niet op de proefboring zelf, zoals de boortoren en het boorproces. Daarop is andere regelgeving van toepassing met regels over onder andere veiligheid en milieu. Het Ministerie van Economische Zaken en Staatstoezicht op de Mijnen ('**SodM**') ziet toe op de naleving van deze regelgeving.

Ook ziet het te vergunnen project nadrukkelijk niet op een eventuele winningsfase. Dat is ook niet mogelijk, omdat de gevolgen van winning ter plaatse nog niet volledig bekend zijn en omdat nog niet zeker is dat winning daadwerkelijk zal gaan plaatsvinden. Daarvoor zijn immers de resultaten van de proefboring benodigd. Omdat de (ruimtelijke) gevolgen van winning dan ook nog niet kunnen worden afgewogen, heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State ('**ABRvS**') geoordeeld dat het meteen al mogelijk maken van winning niet is toegestaan (zie ECLI:NL:RVS:2013:2266). Mocht economisch winbaar gas worden aangetoond met de proefboring, dan is het wel de bedoeling om de Proefboorlocatie om te bouwen tot winningslocatie en van daaruit het gevonden gas te winnen. Voor deze nieuwe (winnings)fase dient Vermilion de benodigde vergunningen aan te vragen. De Minister van Economische Zaken ('**Minister**') is hierin bevoegd gezag.

Over haar (verdere) plannen met de Proefboorlocatie is Vermilion zo transparant mogelijk. Daarom is in de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de Proefboorlocatie, voor zover mogelijk, alvast een doorkijk gegeven naar de eventuele vervolgfases in het project in het geval de proefboring succesvol blijkt.

Juridisch kader: omgevingsvergunning, toetsing door Raad en vvgb

Ingevolge artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, Wabo, is het verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan.

Voor het planologisch strijdig gebruik kan een omgevingsvergunning worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en indien de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (art. 2.1, eerste lid, onder c jo. Art. 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° Wabo).

Ingevolge artikel 2.27, eerste lid, Wabo wordt in bij wet aangewezen categorieën gevallen een omgevingsvergunning niet verleend dan nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft.

Ingevolge artikel 6.5, eerste lid van het Besluit omgevingsrecht, wordt een dergelijke omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, niet verleend dan nadat de gemeenteraad, van de gemeente waar het project geheel of in hoofdzaak zal worden of wordt uitgevoerd, heeft verklaard dat hij daartegen geen bedenkingen heeft.

Ingevolge het tweede lid kan de vvgb slechts in het belang van een goede ruimtelijke ordening worden geweigerd.

In onderhavig geval is de Proefboorlocatie in strijd met het vigerende bestemmingsplan Landelijk Gebied gemeente Vlist, omdat de huidige bestemming 'agrarisch met waarden' is. Daarom is (onder andere) een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden in strijd met het bestemmingsplan (het zogenoemde planologisch strijdig gebruik) aangevraagd ('**omgevingsvergunning afwijken**'). Het College heeft geoordeeld dat de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat dit wordt onderbouwd met een goede ruimtelijke onderbouwing. Vervolgens is de Raad gevraagd een vvgb af te geven, hetgeen de Raad heeft geweigerd. Uit het Ontwerpbesluit blijkt dat er geen andere redenen zijn om de omgevingsvergunning te weigeren dan de weigering van de Raad om een vvgb af te geven.

Vraag is thans of de Raad de Proefboorlocatie in het belang van een goede ruimtelijke ordening heeft getoetst en de gevraagde vvgb in redelijkheid heeft kunnen weigeren.

Deze toets heeft alleen betrekking op de activiteit 'afwijken van het bestemmingsplan' van de omgevingsvergunning. Voor de overige activiteiten: bouwen, uitvoeren van werkzaamheden, uitweg maken en houtopstanden vellen, is geen vvgb van de Raad vereist.

De toets door de Raad is dan: is het aanleggen van een proefboorlocatie ten behoeve van het uitvoeren van een proefboring naar gas op deze specifieke locatie en in afwijking van het vigerende bestemmingsplan in strijd met een goede ruimtelijke ordening?

'Goede ruimtelijke ordening' en beoordeling door College

Overeenkomstig art. 2.1, eerste lid, onder c jo. art. 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° Wabo heeft het College geoordeeld dat de Proefboorlocatie niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat dit wordt onderbouwd met een goede ruimtelijke onderbouwing.

Voor haar afweging heeft het College gebruik gemaakt van het rapport 'Ruimtelijke Onderbouwing en Aanmeldingsnotitie' van Antea Group (voorheen Oranjewoud) van 3 juli 2014 ('**Ruimtelijke Onderbouwing**') en diverse onderzoeksrapporten. Daarbij is ook onderzocht of het project uitvoerbaar is en derhalve ook of milieuregelgeving, waaronder de Flora- en Faunawet ('**FF-wet**') en Natuurbeschermingswet ('**Nbw**'), uitvoering niet in de weg staat. Ten behoeve daarvan is een Natuurtoets en Voortoets Nbw uitgevoerd door Oranjewoud (september 2013, hierna: '**Natuurtoets**'). Hieruit blijkt dat milieuregelgeving de uitvoerbaarheid van het project niet in de weg staat.

Het begrip 'goede ruimtelijke ordening' is niet gedefinieerd en is een open norm. Een goede ruimtelijke ontwikkeling verlangt dat de overheid telkens alle in het geding zijnde belangen met een ruimtelijke dimensie afweegt en de besluitvorming over het ruimtegebruik zo inricht dat dit leidt tot een goede ruimtelijke en maatschappelijke ordening. De norm houdt in dat de Raad een veel omvattende afweging dient te maken van alle ruimtelijk relevante belangen.

Die belangenafweging gaat echter niet zo ver dat de mogelijke risico's van schade door gaswinning (aardbevingen) aanleiding moeten geven de beoogde ruimtelijke ontwikkeling niet toe te staan. Immers, van gaswinning is in onderhavige procedure geen sprake; het gaat enkel om de aanleg van een proefboorlocatie. Dit geldt overigens ook voor de proefboring zelf, die niet vergund wordt op grond van de Wabo. De belangenafweging door de Raad kan ook niet zien op de nut en noodzaak van ontwikkeling van de kleine gasvelden, nu het Rijk daarvoor het kleine veldenbeleid heeft ontwikkeld.

Een enkele vergelijking met de (niet te vergelijken) situatie in 'Groningen' is onvoldoende om strijd met een goede ruimtelijke ordening op deze locatie aan te kunnen nemen. Bovendien vindt het voorkómen van schade door gaswinning evenals de aansprakelijkheid voor schade primair zijn regeling in andere wetgeving (Mijnbouwwet en Burgerlijk Wetboek). Vergelijk ook de uitspraak van de ABRvS dat de risico's van Q-koorts voor de volksgezondheid geen aanleiding geven om een ruimtelijke ontwikkeling (uitbreiding van een geitenboerderij) niet toe te staan, omdat de bestrijding van besmettelijke dierziekten zijn regeling primair vindt in andere wetgeving en dat voorts aan de milieuvergunning voorschriften kunnen worden verbonden die de gevolgen voor de volksgezondheid voorkomen dan wel beperken (ECLI:NL:RVS:2010:BO5732).

Het weigeringsbesluit

Op initiatief van de partij VKGB heeft de Raad besloten geen ontwerp-vvgb af te geven voor het project van Vermilion. Uit het raadsvoorstel maken wij op dat de weigering is gebaseerd op de volgende argumenten:

1. strijd met ruimtelijk beleid:
 - a. strijd met het provinciale beleid voor stiltegebieden
 - b. strijd met het gemeentelijke beleid zoals verwoord in de Structuurvisie Vlist 2020
2. planschadeovereenkomst is onacceptabel
3. project levert te weinig gas op en VN wil fossiele brandstoffen uitbannen
4. bodemverontreiniging/milieuschade/gezondheidsschade
5. potentiële schade als gevolg van gaswinning
6. complete gaswinningslocatie aangelegd
7. schaderegeling is niet afdoende
8. overtreding Flora- en Faunawet niet uitgesloten
9. in rapportages alleen uitgegaan van proefboorlocatie.

Ad 1. Strijd met ruimtelijk beleid

Nationaal beleid

Kleine veldenbeleid

In zijn brief aan de Tweede Kamer van 7 oktober 2014 (met bijlage 'Aardgasbeleid in Nederland: Actuele ontwikkelingen'), heeft de Minister het huidige gasbeleid uiteengezet. De Minister geeft aan dat op weg naar een volledig duurzame energievoorziening in 2050, fossiele energiebronnen nog decennia een belangrijke rol blijven spelen, waarbij gas niet alleen de schoonste bron is, maar ook voor de benodigde flexibiliteit kan zorgdragen. Daarnaast zijn

onze aardgasvoorraden uit strategisch oogpunt van belang aangezien zij bijdragen aan onze energie-onafhankelijkheid, waarbij het ook relevant is dat een aanzienlijk deel van de inkomsten van de overheid afkomstig is uit de zogenaamde aardgasbaten.

Het huidige beleid is gericht op een optimale en tegelijkertijd veilige winning van de Nederlandse gasvoorkomens en een betaalbare, betrouwbare en duurzame energievoorziening.

Ten aanzien van de zogenoemde 'kleine velden', waartoe ook het (mogelijke) veld bij Vlist behoort, geldt dat beleid en wetgeving ertoe strekken dat de in Nederland aanwezige gasvoorkomens optimaal worden gewonnen, dat wil zeggen dat een mijnbouwonderneming een voorkomen zodanig moet exploiteren dat zoveel mogelijk van het aanwezige gas wordt gewonnen (planmatig beheer) zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid en schade wordt aangebracht aan het milieu.

Het kleine veldenbeleid bepaalt dat het aardgas uit de kleine velden met voorrang moet worden gewonnen, zodat de productie uit het Groningenveld kon worden verminderd en ook gevarieerd om piekvragen naar gas op te vangen (de zogenaamde 'swingfunctie' van het Groningenveld).

Verder is van belang dat het gas dat uit het Groningenveld wordt gewonnen behoort tot het laagcalorisch gas terwijl vrijwel al het gas dat elders wordt gewonnen, bijvoorbeeld uit de Nederlandse kleine velden, hoogcalorisch gas is. Grote industrieën en elektriciteitscentrales maken, mede met het oog op de toekomst, vooral gebruik van hoogcalorisch gas.

De productie van gas uit kleine velden zal de komende jaren snel teruglopen. Dit heeft gevolgen voor de manier waarop in de Nederlandse behoefte aan hoogcalorisch gas wordt voorzien. Tevens heeft dit gevolgen voor de staatskas, omdat van de winst uit de verkoop van gas uit kleine velden ca. 65% bij de Nederlandse Staat terechtkomt. Daarom moedigt de Nederlandse overheid de opsporing en productie van aardgas uit kleine velden aan.

Het project is derhalve geheel in lijn met het nationale kleine veldenbeleid. De situatie in 'Groningen' heeft dat niet gewijzigd.

STRONG

Het Rijk werkt aan een Structuurvisie voor de ondergrond ('**STRONG**'). Vanwege de beperkte ruimte, het benutten van kansen, het voorkómen van aantasting van de ondergrond en afstemming met bovengrondse activiteiten, is het belangrijk dat er duidelijkheid komt over het gebruik van de ondergrond. Ook

voor het maken van een bredere ruimtelijke afweging is een structuurvisie van belang. Ook gaswinning zal zijn plaats vinden in STRONG.

Geconcludeerd kan worden dat de Proefboorlocatie past binnen het Rijksbeleid.

Provinciaal beleid

Provinciale Staten van de provincie Zuid-Holland ('Provincie') heeft op 9 juli 2014 een nieuwe Visie ruimte en mobiliteit, Verordening ruimte en Programma ruimte vastgesteld.

Uit het Programma Ruimte blijkt dat de Provincie verantwoord wil omgaan met natuurlijke hulpbronnen door een integrale afweging te maken bij de winning van fossiele brandstoffen. Bij de keuzes voor nieuwe winlocaties, moeten de regionaal ruimtelijke belangen worden meegewogen.

Uit de Ruimtelijke onderbouwing blijkt dat goed is gekeken naar de inpassing van de Proefboorlocatie in het aanwezige landschap. Voor de huidige locatie is gekozen, omdat deze goed aansluit bij het bebouwingslint met laanbeplanting en erfbeplantingen. Voor de inpassing in het landschap is, gezien de openheid van het landschap en de aansluiting bij naburige terreinen van Staatsbosbeheer, gekozen voor een omzoming met een lage, natuurlijke beplanting (riet) (zie ook p. 22-23 Ruimtelijke onderbouwing). Daarmee is sprake van een zorgvuldige inbedding van de Proefboorlocatie in de omgeving

Stiltegebied

Het projectgebied ligt in een provinciaal stiltegebied. Op grond van art. 2.1, eerste lid, bijlage 10 bij de provinciale milieuverordening ('PMV') is het in een stiltegebied verboden een toestel te gebruiken waardoor de ervaring van de natuurlijke geluiden kan worden verstoord. Een vrijstelling van dit verbod geldt voor zover het gebruik van een toestel rechtstreeks verband houdt met de openbare drinkwater- of energievoorziening (art. 3.1, tweede lid, onder b, PMV). DCMR, die voor de Provincie onder meer de bevoegd gezag taken uitvoert voor de stiltegebieden, heeft bevestigd dat de uit te voeren proefboring rechtstreeks verband houdt met de energievoorziening en daarom vrijgesteld is van het verbod van art. 2.1, eerste lid, PMV.

Het provinciale beleid en provinciale regelgeving staan derhalve aan de Proefboorlocatie, en verlening van de omgevingsvergunning, niet in de weg.

Gemeentelijk beleid

Zoals aangegeven in de Ruimtelijke onderbouwing, is het beoogde gebruik in strijd met de ter plaatse geldende bestemming 'Agrarisch met waarden' in het Bestemmingsplan Landelijk Gebied gemeente Vlist. Er is derhalve een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan vereist.

Structuurvisie Vlist 2020

Uit de vigerende structuurvisie Vlist 2020 ('**Structuurvisie**') blijkt dat de Proefboorlocatie zich bevindt in gebied dat is aangegeven als 'instandhouden open agrarisch landschap'. Het beleid voor het Agrarisch gebied is gericht op behoud en versterking van de aanwezige kwaliteiten; openheid, verkavelingstructuur, aan het veenweidegebied gebonden natuur, productielandschap voor de grondgebonden veehouderij, recreatief medegebruik.

De contramal van het agrarisch gebied wordt gevormd door de bebouwingslinten. Het beleid in de linten is enerzijds gericht op behoud van cultuurhistorische kwaliteiten (karakteristieke bebouwing, verkavelingspatroon), anderzijds op ontwikkelingsmogelijkheden voor de aldaar gevestigde agrarische bedrijven. Ontwikkelingen die zich buiten de randvoorwaarden van het bestemmingsplan begeven, zijn niet op voorhand onmogelijk. Medewerking kan overwogen worden als de ontwikkeling gepaard gaat met een substantiële kwaliteitsverbetering.

Verder wordt aangegeven dat voor het landelijk gebied wordt ingezet op behoud en herstel van landschap, cultuurhistorie en natuur in balans moet zijn met ontwikkelingsmogelijkheden voor een duurzame grondgebonden veehouderij. Nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan de kwaliteiten van het gebied. Indien deze verder gaan dan het bestemmingsplan mogelijk maakt, moet een nieuwe afweging worden gemaakt, waarbij voorwaarden zijn:

- het betreft een duurzame ontwikkeling
- er is sprake van toevoeging van kwaliteit (op het gebied van cultuurhistorie, landschap en/of natuur);
- de ontwikkeling past bij de identiteit en schaal van de omgeving;
- draagt bij aan de economie van het buitengebied.

Tot slot wordt aangegeven dat wordt gestreefd naar een duurzame toekomst. Dit houdt onder andere in dat er weloverwogen moet worden omgesprongen met de schaarse ruimte en hulpbronnen.

Met de ruimtelijke onderbouwing en de voorgestane landelijke inpassing is de Proefboorlocatie niet in strijd met de Structuurvisie; er is sprake van een kleinschalige ontwikkeling, en inpassing van de locatie in de omgeving (aansluiten bij bestaande lintbebouwing en landelijke inpassing in lijn met het naastgelegen gebied van Staatsbosbeheer). Het gemeentelijk beleid staat de Proefboorlocatie niet in de weg.

Om recht te doen aan andere bij de besluitvorming te betrekken belangen, aan de bijzonderheden van concrete gevallen en aan wijzigingen in omstandigheden en inzichten, moet een structuurvisie aan de uitvoerende organen de nodige ruimte laten. Dit betekent dat het vaststellende overheidsorgaan zorgvuldig zal moeten handelen als het van het in de structuurvisie geformuleerde beleid wil afwijken. Die zorgvuldigheid zal er in moeten bestaan dat de voorgenomen afwijking van een goede (ruimtelijke) onderbouwing zal moeten zijn voorzien.

In onderhavig geval betekent dat dat de Structuurvisie het vertrekpunt is voor de ruimtelijke belangenafweging, maar ook de flexibiliteit moet hebben om deze concrete ontwikkeling mogelijk te maken wanneer voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. Het College had reeds geoordeeld dat de Proefboorlocatie van een goede ruimtelijke onderbouwing is voorzien; de Raad heeft onvoldoende gemotiveerd waarom van dat oordeel wordt afgeweken.

Conclusie Vermilion

De Proefboorlocatie is niet in strijd met het Rijksbeleid, Provinciale beleid (stiltegebieden) en gemeentelijk beleid (Structuurvisie). De Raad heeft onvoldoende gemotiveerd waarom de Proefboorlocatie niet zou mogen worden gerealiseerd. Omdat een deugdelijke motivering ontbreekt moet de vvgb onrechtmatig worden geacht. Het College heeft zich bij het Ontwerpbesluit niet mogen baseren op het (ontwerp)besluit van de Raad tot weigering van de vvgb.

Ad 2. Planschadeovereenkomst is onacceptabel

Planschade is de schade in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak die iemand lijdt als gevolg van een planologische maatregel, zoals een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan. Burgemeester en wethouders kennen degene die dergelijke schade lijdt of zal lijden op aanvraag een tegemoetkoming toe, voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd (art. 6.1 Wro).

Wanneer sprake is van een besluit op een verzoek om ten behoeve van de verwezenlijking van een project bepalingen in een bestemmingsplan op te nemen of te wijzigen dan wel een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan te verlenen, kunnen burgemeester en wethouders met de verzoeker (i.c. Vermilion) overeenkomen dat die schade geheel of gedeeltelijk voor zijn rekening komt (art. 6.4a, eerste lid, Wro).

De planschadeovereenkomst regelt derhalve dat door de gemeente uitbetaalde vergoeding van schade als gevolg van de planologische maatregel (d.w.z. de toestemming voor de aanleg van de Proefboorlocatie) kan worden verhaald op Vermilion.

Hier gaat het dus niet om eventuele schade als gevolg van de mijnbouwactiviteiten van Vermilion, zoals wellicht schade aan gebouwen als gevolg van bodembeweging. Daarvoor is Vermilion wettelijk aansprakelijk op grond van het Burgerlijk Wetboek: Vermilion moet alle schade die wordt veroorzaakt door haar mijnbouwactiviteiten vergoeden.

Ad 3. Project levert te weinig gas op en VN wil fossiele brandstoffen uitbannen

Vermilion begrijpt dit argument aldus dat een exploratieboring naar het gasvoorkomen 'Vlist' niet nodig zou zijn, omdat de verwachte gasproductie uit dit gasvoorkomen beperkt is vergeleken met het gasverbruik in Nederland, en dat fossiele brandstoffen moeten worden uitgebannen.

Deze argumenten zien op de wenselijkheid van het gebruik van fossiele brandstoffen, niet op de vraag of voor de Proefboorlocatie sprake is van een 'goede ruimtelijke ordening', en dienen derhalve buiten de reikwijdte van onderhavige procedure te vallen. De omstandigheid dat niet bij iedereen draagvlak is voor de nut en noodzaak van gaswinning, brengt niet mee dat de maatschappelijke uitvoerbaarheid van de Proefboorlocatie in het geding is (zie ABRvS, ECLI:NL:RVS:BP8780 en ECLI:NL:RVS:2011:BQ0252).

Bovendien betreft het hier een proefboorlocatie; van winning is nog geen sprake. Daarbij komt dat het kleine veldenbeleid er juist op is gericht de exploitatie van de kleine gasvelden in Nederland te stimuleren. Vooralsnog is er nog altijd behoefte aan aardgas, en staat dit uitvoerbaarheid niet in de weg.

Ad 4. Bodemverontreiniging/milieuschade/gezondheidsschade

Het Ontwerpbesluit ziet op de aanleg van een proefboorlocatie; de afweging dient derhalve te zijn of de gekozen locatie aanvaardbaar is voor de aanleg van de Proefboorlocatie met het oog op een goede ruimtelijke ordening. De afweging van de Raad of sprake is van een goede ruimtelijke ordening behoort niet te zien op de proefboring (het boorproces) zelf. Daarvoor gelden strenge (milieu)regels, o.a. op grond van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw ('Barmm'). Evenmin dienen overwegingen over de winningsfase een rol te spelen, zoals eerder betoogd.

Er is geen aanleiding om te veronderstellen dat sprake zal zijn van zodanige schade aan natuur, (grond)water, milieu of (volksgezondheid) dat dit de uitvoerbaarheid van de Proefboorlocatie in de weg zou staan. Integendeel, uit de Natuurtoets, de Aanmeldingsnotitie MER en de Ruimtelijke Onderbouwing blijkt dat geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor natuur, (grond)water, milieu en (volksgezondheid). De genoemde documenten zijn door diverse partijen beoordeeld.

De Raad motiveert niet in welke mate en op welke manier de Proefboorlocatie schade zal veroorzaken.

In tegenstelling tot hetgeen staat vermeld in het besluit van de Raad, is de Proefboorlocatie niet gelegen in of in de nabijheid van een waterwin- of waterbeschermingsgebied. Er wordt ook niet geboord door of in een waterwin- of waterbeschermingsgebied.

Niet duidelijk is wat de Raad bedoelt met 'extra gevaar bij geplande overstromingen in het laagst liggende gebied van het Groene Hart'. Ervan uitgaande dat gevreesd wordt voor bodemdaling die overstromingen tot gevolg zal hebben, wordt nogmaals benadrukt dat onderhavige procedure ziet op de aanleg van een proefboorlocatie. De aanleg en de proefboring zelf leiden niet tot bodemdaling.

De aanleg van de Proefboorlocatie heeft geen (extra) overstromingen tot gevolg. De proefboring leidt niet tot bodem- of (grond)waterverontreiniging, milieu- of gezondheidsschade. Er wordt gezocht naar conventioneel aardgas, niet naar schaliegas. Er zal schuin worden geboord naar het ondergrondse doel dat ongeveer 800 meter verder ligt. Bij een proefboring zijn fracktechnieken niet aan de orde. Daarbij geldt dat, zoals eerder uiteengezet, de proefboring buiten het Ontwerpbesluit en daarmee buiten onderhavige procedure valt.

Ad 5. Potentiële schade als gevolg van gaswinning

Verwezen wordt naar de situatie in Groningen wanneer men spreekt over de risico's van gaswinning. Vermilion begrijpt dit aldus dat verwezen wordt naar mogelijke schade als gevolg van aardbevingen door gaswinning. De vergelijking met 'Groningen' gaat volledig mank. Het gasveld aldaar is meer dan 5000 keer groter dan het mogelijke gasvoorkomen bij Vlist (uitgaande van 500 miljoen m³). De proefboring dient uit te wijzen of en zo ja, hoeveel gas, in de ondergrond nabij Vlist aanwezig is. Dan kan ook worden ingeschat in hoeverre risico op bodembeweging bestaat. Deze gegevens moeten worden opgenomen in het winningsplan en worden door TNO en SodM getoetst; de Minister dient goedkeuring te verlenen aan het winningsplan. Het risico op schade door bodembeweging is een van de criteria waarop wordt getoetst. Bij die toetsing wordt overigens ook gekeken naar de gevolgen van reeds aanwezige autonome bodemdaling.

Vooralsnog gaat het in onderhavige procedure alleen om de aanleg van de Proefboorlocatie om een proefboring mogelijk te maken. Een proefboring veroorzaakt geen bodembeweging, omdat slechts een kleine hoeveelheid aardgas om te testen aan de ondergrond wordt onttrokken. De mogelijke risico's van gaswinning, voor zover deze er al zullen zijn bij onderhavig gasvoorkomen, spelen dan ook geen rol in onderhavige procedure.

Ad 6. Geen tijdelijke vergunning aangevraagd / complete gaswinningslocatie aangelegd

Inderdaad wordt geen tijdelijke vergunning aangevraagd, terwijl wel wordt uitgegaan van een tijdelijk project. Dit heeft ermee te maken dat uitgangspunt is dat de Proefboorlocatie aanwezig blijft indien en wanneer de proefboring economisch winbaar gas aantoonst en daadwerkelijk tot winning zal (kunnen) worden overgegaan. Winning zal dan vanaf dezelfde locatie plaatsvinden, zoals ook is aangegeven in de Ruimtelijke Onderbouwing. De verwachting is dat de winningslocatie 10 tot 20 jaar in gebruik blijft. Met de thans aangevraagde vergunning(en) is productie van aardgas echter (nog) niet mogelijk of toegestaan op de Proefboorlocatie.

DE ABRvS heeft geoordeeld dat in het geval van een proefboorlocatie geen sprake kan zijn van een tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 17 WRO (ECLI:NL:RVS:2006:AY5039), hetgeen is bevestigd onder de Wro door de Rechtbank Den Bosch (ECLI:NL:RBSHE:2011:BU1387). Een tijdelijke omgevingsvergunning is dus niet toegelaten, reden waarom een vergunning voor onbepaalde tijd is aangevraagd.

Dat laat onverlet dat de (belangrijkste) effecten van de Proefboorlocatie van tijdelijke aard zijn: gedurende de aanleg van de locatie en gedurende de proefboring. In de Ruimtelijke Onderbouwing worden de effecten van deze tijdelijke werkzaamheden beschreven, omdat deze ruimtelijke en milieugevolgen hebben. De ruimtelijke en milieugevolgen van de eventueel opvolgende winningsfase, kunnen pas worden beoordeeld wanneer de testresultaten van de proefboring bekend zijn. Dat gebeurt dan in het kader van de omgevingsvergunning voor de winningslocatie en van het winningsplan op grond van de Mijnbouwwet.

Ad 7. Huidige schaderegeling is niet afdoende

Vermilion begrijpt dit argument aldus dat de regeling voor vergoeding van schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten in de ogen van de Raad op dit moment niet afdoende is. Kennelijk ziet dit niet zozeer op planschade, maar op schade als gevolg van bodembeweging door gaswinning.

Zoals reeds gemeld ziet de huidige procedure op de aanleg van de Proefboorlocatie, en niet op de winning van aardgas. Daarvoor dient – als economisch winbaar gas wordt aangetroffen – een nieuwe omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Een proefboorlocatie veroorzaakt geen schade door bodembeweging, zoals eerder reeds vermeld.

Mede daarom, maar ook omdat hier geen sprake is van een argument in het kader van een goede ruimtelijke ordening, doet deze redenering in onderhavige procedure niet terzake.

Daarbij komt dat in het algemeen de schaderegeling zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek en de Mijnbouwwet afdoende is: Vermilion is risico-aansprakelijk voor alle schade die wordt veroorzaakt door haar gaswinningsactiviteiten. Voor het aantonen van het oorzakelijk verband kan een burger een beroep doen op de Technische Commissie bodembeweging ('TCbb').

Ad 8. Overtreding Flora- en Faunawet niet uitgesloten

Volgens het Raadsbesluit geeft ODMH in haar rapportage (kenmerk 2014177434) aan dat overtreding van de FF-wet niet uitgesloten is, en dat onvoldoende is aangetoond dat strikt beschermde soorten (zoals de rugstreeppad) niet voorkomen op de locatie.

ODMH geeft in genoemde brief aan dat in de Aanmeldingsnotitie *niet gemotiveerd* is dat overtreding van de FF-wet ten aanzien van de Bittervoorn

uitgesloten is en dat uit het terreinbezoek geconcludeerd kan worden dat de genoemde strikt beschermde soorten niet voorkomen op de locatie. Tegelijkertijd wordt in het advies aangegeven dat de Aanmeldingsnotitie, samen met de aanbiedingsbrief, voldoende informatie biedt om een beslissing te kunnen nemen of een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

In de Aanmeldingsnotitie wordt geconcludeerd dat geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, hetgeen het College heeft overgenomen en op grond daarvan heeft geoordeeld dat geen milieueffectrapport behoeft te worden opgesteld.

Ad 9. In rapportages alleen uitgegaan van proefboorlocatie

Het Ontwerpbesluit ziet op het oprichten van een proefboorlocatie ten behoeve van het opsporen van gas, en ziet dus expliciet niet op het oprichten van een winningslocatie ten behoeve van de winning van het (eventueel bij de proefboring gevonden) gas. Dit is ook nog eens benadrukt in het Collegevoorstel aan de Raad (onder het kopje 'Vervolg'). Zoals eerder aangegeven, is anders ook niet toegestaan door de ABRvS.

Conclusie

De ruimtelijke gevolgen van het gebruik van de Proefboorlocatie als mijnbouwlocatie met de mogelijkheid om een proefboring uit te voeren, zijn getoetst en beoordeeld door het College. Daarbij is geoordeeld dat uit de Ruimtelijke Onderbouwing en overige onderzoeksrapporten is gebleken dat geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Desondanks heeft de Raad geweigerd een vvgb af te geven, zoals hierboven betoogd echter zonder deugdelijke motivering waarom de Proefboorlocatie in strijd met een goede ruimtelijke onderbouwing zou zijn. Evenmin heeft de Raad aangegeven waarom de Ruimtelijke Onderbouwing ten onrechte aangeeft dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Daarbij geldt dat een aantal argumenten van de Raad niet ziet op de toets van de gevraagde omgevingsvergunning voor de aanleg van de Proefboorlocatie en/of buiten de reikwijdte van de afweging van 'een goede ruimtelijke ordening' vallen. De Proefboorlocatie is niet in strijd met Rijks-, provinciaal of gemeentelijk beleid en de Raad heeft niet gemotiveerd waarom er strijd met een goede ruimtelijke ordening zou zijn.

Het besluit geen (ontwerp-)vvgb af te geven, is dan ook onrechtmatig nu niet of onvoldoende is gemotiveerd dat het Ontwerpbesluit in strijd is met een goede

ruimtelijke ordening. Het College had zich bij de ontwerp-weigering van de Omgevingsvergunning niet op het besluit van de Raad mogen baseren.

Ik verzoek u in uw heroverweging de Raad te adviseren de gevraagde vvgb af te geven en vervolgens de gevraagde omgevingsvergunning alsnog te verlenen.

Vermilion is graag bereid haar standpunt mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Marinke Israëls

Legal & Governmental Affairs Advisor / Advocaat

Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V.
Gustav Mahlerplein 11-13, 3rd Floor
1082 MS Amsterdam, The Netherlands
Phone: +31 (0)517 493 524
Mobile: +31 (0)6 51 15 04 96
E-mail: misraels@vermilionenergy.com

Bijlage 1

Voordat een mijnbouwmaatschappij een proefboring kan doen, dient het te beschikken over de volgende vergunningen c.q. toestemmingen:

1. Opsporingsvergunning op grond van artikel 6 van de Mijnbouwwet ('**Mbw**'). Dit is een marktordeningsvergunning die - in dit geval - Vermilion gedurende een bepaalde periode het exclusieve recht - én de plicht - geeft in een bepaald gebied delfstoffen op te sporen. De Minister van Economische Zaken verleent de opsporingsvergunning. Wanneer vervolgens de aanwezigheid van economisch winbare delfstoffen is aangetoond, kan een winningsvergunning worden aangevraagd.

In onderhavig geval beschikt Vermilion over een opsporingsvergunning genaamd 'Utrecht' op grond waarvan Vermilion het alleenrecht heeft in het betreffende gebied delfstoffen op te sporen en te winnen.

2. Omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen en aanleggen ('omgevingsvergunning bouwen'). Dit betreft de vergunning voor aanleg van de proefboorlocatie. Het College van de betreffende gemeente is bevoegd gezag. De vergunning kan alleen worden geweigerd wanneer niet is voldaan aan de limitatieve weigeringsgronden genoemd in artikel 2.10, eerste lid, Wabo.

In onderhavig geval betreft dit het deel van de aangevraagde – en thans ter discussie staande - omgevingsvergunning voor het bouwen van bouwwerken en het uitvoeren van werk(zaamheden) (artikel 2.1, eerste lid, onder a en b, Wabo). Voor het gemak versta ik hier in deze schriftelijke reactie ook het maken van een uitweg onder (artikel 2.2, eerste lid, onder e, Wabo) en het vellen van houtopstanden (APV 2014 Gemeente Vlist).

3. Wijziging bestemmingsplan, of omgevingsvergunning voor de activiteit afwijken van het bestemmingsplan (art. 2.1, eerste lid, onder c, Wabo; 'omgevingsvergunning afwijken') om het gebruik als proefboorlocatie mogelijk te maken. Een omgevingsvergunning afwijken kan slechts worden verleend indien de proefboorlocatie niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Het College van de betreffende gemeente is bevoegd gezag; de Raad dient een verklaring van geen bedenkingen af te geven.

In onderhavig geval heeft het College een ontwerpbesluit voorgelegd aan de Raad met het verzoek een vvgb af te geven. Het College heeft geconcludeerd dat geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. De Raad heeft echter geweigerd een vvgb af te geven, als gevolg waarvan het College niet anders kan dan de vergunning te weigeren.

4. Watervergunning. Een Watervergunning is meestal nodig voor het afvoeren van hemelwater en het uitvoeren van werkzaamheden bij watergangen.

In onderhavig geval is voor de volgende zaken een Watervergunning van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden nodig:

- versneld afvoeren van hemelwater afkomstig van nieuw verhard oppervlak;
- het graven/verbreden van een watergang;
- het dempen van een watergang;
- toegangsdam(men) met duiker;
- het aanleggen van bouwwerken/plaatsen van objecten in de beschermingszones van de watergangen.

5. Melding op grond van het Besluit algemene regels milieu mijnbouw ('Barmm'). Op grond van artikel 2.5 van het Besluit omgevingsrecht ("Bor") is geen omgevingsvergunning milieu (art. 2.1, eerste lid, onder e, Wabo) vereist wanneer het een mijnbouwwerk betreft dat onder artikel 4 van het Barmm valt. Bij een proefboring betreft dat de mobiele boorinstallatie (boortoren) met bijbehorend terrein (artikel 4, onderdeel a, Barmm) en de daarmee uit te voeren werkzaamheden, d.w.z. de proefboring zelf. De werkzaamheden dienen ten minste vier weken vóór aanvang van de werkzaamheden te worden gemeld bij de Minister (artikel 7, eerste lid, Barmm).

In het Barmm worden voorschriften gesteld aan de werkzaamheden met mobiele installaties. De melding betreft de milieuaspecten van de voorgenomen werkzaamheden (licht, geluid, lucht, brandbestrijding, geur, bodembescherming, afvalstoffen, etc., zie hoofdstuk 3 Barmm). Op de mijnbouwwerkzaamheden, waaronder het aanleggen en testen van een boorgat, zijn verder de voorschriften uit de mijnbouwregelgeving (Mijnbouwwet, Mijnbouwbesluit ("Mbb") en Mijnbouwregeling ("Mbr")) van toepassing.

De melding omvat ook een informatieplicht. Bij de aanmelding van activiteiten moet de nodige documentatie worden overgelegd waaruit blijkt

dat de werkzaamheden kunnen plaatsvinden met inachtneming van de gestelde milieuvoorschriften.

6. Indien vereist, een vergunning resp. ontheffing op grond van de Natuurbeschermingswet ("Nbw") en Flora- en Faunawet ("FF-wet").

In onderhavig geval is geconcludeerd – in de Natuurtoets – dat geen vergunning of ontheffing vereist is.

7. Mer-beoordelingsplicht. Diepboringen, zoals proefboringen naar aardgas, zijn mer-beoordelingsplichtig op grond van categorie D 17.2 van de Bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage ("**Bijlage mer-besluit**"). Bij proefboringen zonder bestemmingsplanwijziging is de mer-beoordeling gehecht aan de omgevingsvergunning afwijken.

In onderhavig geval heeft het College geoordeeld dat geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld omdat geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

8. Instemming boorplan. Voorafgaand aan de boring dient het boorplan (werkprogramma voor de aanleg van een boorgat) voor goedkeuring te worden voorgelegd aan Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: "**SodM**"). De mijnbouwregelgeving geeft regels waaraan (de aanleg van) een boorgat moet voldoen; zie afdeling 5.3 Mbb en par. 8.2.1 Mbr.